

De gamle brosten, vi overtog med grunden, er nu placeret i en fornem trekant omkring de to gangstier, der giver trafik fra syd og nord.

Så fik huset både have og carport

Tre måneder efter indflytning og et par hundrede tusinde kroner endnu mere fattige er husbyggerne fra Hvidovre i mål med alle gør-det-selv-projekterne. »Vi har arme som gorillaer, men har nu hus med have. Det er prikken over i'et og helt igennem fantastisk.«

Tekst og foto: Pernille Marott/marottkommunikation.dk

Efter 14 dage mål rullegræsset betrædes, og en grøn legeplads venter.

STORFAMILIEN BYGGER HUS

Hvordan bosætter man sig, når familien vokser fra to til seks personer. Det spørgsmål har familien Marott/Winkler forsøgt at finde svaret på siden sommeren 2005, hvor de netop havde købt drømmevillaen. Men så kom et sæt tvillinger til, og pludselig var villaen for lille. Journalist Pernille Marott har løbende skrevet om familiens genvordigheder med grundkøb, banklån, byggefirma, skimmelsvamp med mere. Men nu er projektet nået til vejs ende, og dette var den sidste artikel i serien om storfamiliens husbyggeri. Første artikel blev bragt i Boligen 20. september 2009.

Mission done! Vi er stolte, som havde vi vundet et VM. Vi har teamspirit og et par gode spillere, der har overblik og udholdenhed. Derfor kan vi efter tre måneder i den spritnye Lind & Risør-villa bryste os af at have afsluttet alle udendørsprojekterne. Det, der var en byggeplads, da vi flyttede ind, er nu en fin anlagt have med dobbelt carport, isoleret skur, træterrasse, stisystemer, rullegræs i metervis og blomstrende syrener i krukker. Her er faktisk så flot, at vi behøver en ansigtsløftning og en fedtsugning for at matche miljøet. Det får vi ikke råd til foreløbig. Det koster en bedre bil at få terrasse, tulipaner og tørresnor til at spille rigtigt, så der bliver indhentet mange tilbud fra håndværkere, anlægsgartnere og græsgutter, før vi har fundet frem til en haveplan, der passer ind i de nye rammer. Rammer, som kan realiseres inden for overskuelig tid og til en pris, vi kan betale.

Det er ikke bøgehækken fra Bilka, der slår bunden ud af budgettet. Den afhenter vi to dage inden indflytning, og så bliver der ellers plantet – i silende regn og mudder til halsen. Det er ikke ligefrem en opgave, der vækker jubel midt i en højhellig påske, men når man mindre end tre måneder efter kan se den knap 55 meter grønne beplantning omkransende hjørnegrunden, er det alligevel hele arbejdet værd.

Vores omgangskreds er ekstrem mangelfuld, hvad angår folk, der kan bruge deres hænder og samle IKEA-skabe uden at blive skilt. De, der kan, har rigeligt at se til i deres egne familier, og derfor benytter vi enhver lejlighed til at finde egnede håndværkere i netværket omkring Lind & Risør. Der skal indhentes fagekspertise til belægning, skur og carport.

Og det går faktisk bedre end forventet. Fra Tappernøje får vi John og co. til at levere gråmiks og skærver til en rimelig penge. Og gutterne kan endda lægge de mange kvadratmeter

i et tempo, der kan udkonkurrere enhver kommunal brolægger. I løbet af få dage er de første 80 kvadratmeter gangsti omkring huset lagt, og det høje tempo fortsætter, da de mange brosten, vi har gemt fra matriklens tidligere ejer, bliver banket i jorden og efterlader en fin geometrisk trekant foran vores hoveddør. Det er vildt, hvordan sådan en gang gråmiks tilsat godt bedagede brosten og skrå linjer til havestierne kan få indgangspartiet til at ligne noget helt ubetaleligt.

Vi er ikke i tvivl om, at John og hans slægt også skal stå for belægningen i vores carport. Men carporten skal samles først, og det er sin sag, når ægtemanden ikke er født med en hammer i hånden, og manualen er på polsk. Bevares, vi har fået udsøgt service og ubegrænset telefonisk adgang til direktøren himself fra Dansk Carport Design, så helt galt går det ikke, og resultatet er ikke så ringe endda, som de siger nordenfjords, hvor firmaet hører til. Med sin lette konstruktion falder den dobbelte carport godt ind i byggeriet. Vi havde gerne købt den med skur i enden, men den slags kræver mere plads og dermed kommunal tilladelse, hvis carporten skal ligge helt ud til vejen. Og den slags rutter man ikke med i kommunalt regi!

DET ER HELLER ikke muligt at få skuret anbragt, så det løber parallelt med vejen i skel på den aflange led, så vi på den måde kan sidde ugenert på terrassen og få læ samtidig. Skuret skal mindst fem meter ind på grunden ligesom huset, lyder meldingen. Og dermed må vi indse, at skuret kommer til at stå der, hvor det vil tage alermest sol fra haven om eftermiddagen. Det er svært at sluge i situationen, men trøsten bliver, at det faktisk kommer til at skabe miljø og rum og samtidig ligger i fin afstand fra huset, når der skal hentes søm, øl eller cykler. Vores plan med skuret er nemlig, at det skal kunne rumme »det hele«, og for en stor familie kan det kun lade sig gøre, hvis man tegner skuret selv og får nogen

til at opfylde ens særlige behov. Den model forsøger vi os med og snuser derfor igen efter den perfekte samarbejdspartner i håndværkernetværket omkring Lind & Risør.

Vi får noget, der ligner en hjerneblødning, da tilbuddet fra den første snedkermester lyder på små 100.000 kroner for 17 kvadratmeter delvis isoleret skur i trykimprægneret træ.

Her gik vi og troede, at byggebranchen var ramt af arbejdsløshed! Men vi bliver hurtigt klogere. Det næste tilbud vi får er stort set enslydende, så vi ringer fluks til en lokal altnuligmand. Min mand forstår stort set intet af det, som den Monrad og Rislund-agtige Bredballemand fremstammer, men det er Top Dollar underholdning.

Vi tør ikke rigtig kaste os ud i et større projekt med en mand, der taler sort, så vi slår til, da vi efter yderligere søgen får et tilbud på to tredjedele af den oprindelige pris fra snedkermester Brian Ellekjær fra Kværkeby ved Ringsted. Han er villig til at kaste sig ud i vores alternative arkitektskitser, og han og kollegaen Jacob er ikke lang tid om det, da de først kommer i gang. De er fritidsbikere og står foran en tur til Tyskland, så sømpistol og den elektriske sav får alt, hvad den kan trække, til vores store fornøjelse. I løbet af en god uge har vi et fint isoleret skur med to enkeltøre og en dobbeltdør med lås samt tagrende. Faktisk når affaldet dårligt at blive kørt væk, før Mads »Fræs« fra Rullegræsset.dk møder op på adressen med traktor og store overarme. Han går straks i gang med at lufte, rive og planere jorden, så den er klar til at få lagt rullegræs.

Regnen driller os, så det, der kunne være lavet over et par dage bliver trukket ud over et par uger. Vores tålmodighed er lige ved at være brugt op, da Vorherre endelig slukker for sluserne, og jorden er blevet så tilpas tør, at græsset kan lægges på. Det er et fantastisk syn, da små ruller med i alt 550 kvadratmeter græs ankommer til adressen. Og det er nærmest himmelsk,

Opsætning af carport står vi selv for. To dages arbejde og så er den stort set i vinkel, og vi kan få lagt fliser.

Sidste projekt er en 70 kvadratmeter stor træterrasse. Farmand når at skruer over 1.000 skruer i, mens han assisterer vores terrasse-haj og gode ven, Frank.

da rullerne bliver lagt på, og grunden hastigt forvandler sig fra en gold byggeplads til en frodig have.

DET ENESTE NEGATIVE, man kan sige om rullegræs, er, at man ikke må gå på det de første 14 dage. Det er ikke let, når man har fire børn i legealderen, og det gør det ikke lettere, når de tilbageblivende områder i haven er okkuperet af lærketræ, som vi liiiiige skal nå at male, inden det skal bruges til havens sidste projekt: En 70 kvadratmeter stor træterrasse. Nøj, hvor der bliver knoklet. Med olie og skruer og tekniske udregninger. Min mand agerer assistent på projektet, og selv om det kører på skinner, er det svært ikke at skynde på dem, så vi kan blive færdige.

Vi har haft håndværkere, lige siden vi er flyttet ind, og nu reagerer jeg, som havde jeg fået en overdosis. Jeg bliver nærmest fysisk syg af bare at høre håndværkerens ghetto-blastere eller se en tomme stok. Men det er heller ikke småting, vi har været igennem. Skimmelsvampen har vi for længst udskiftet med en bæk betrukket med fluesvamppestof – det med at fortrænge fortiden er ikke os. Et langt og meget tidskrævende Gøg og Gokke-agtigt forløb med TDC-trio-folk, der løb ind og ud og ankom på dage, vi ikke havde aftalt, er efter en udførlig klage endt lykkeligt med en mærkbar reduktion i fakturaen. Og de sidste tre måneders intense arbejde med haven og håndværkerne har omsider skabt en askepotagtig forvandling, som vi skal til at høste frugterne af. Vi er ikke bare færdige, men helt færdige. Og vi er tilfredse. Det er næsten det bedste.

I enden af haven har vi lavet et bålsted. De sidste sten bliver kastet midlertidigt på plads, så vi kan holde sankthans med eget bål, skumfiduser, kølig hvidvin og midsommervisen. Det var mere end fantastisk.

Sådan får det nye hus den rigtige have

Haven omkring det nybyggede hus skal ikke være en parkeringsplads for møbler. Sørg for at skabe små rum med planter omkring, råder havearkitekt Lilly Ravn. Af Pernille Marott

Foto: Lea Malmend Mathiesen

Hvad skal du bruge din have til? Sådan lyder den indledende snak med havearkitekt Lilly Ravn fra Havearkitektgruppen. Hun går funktionsmæssigt til værks, når hun skal vejlede boligejere om haveindretning, og derfor bliver udgangspunktet også altid, hvad der skal ske i haven, og hvem den er til for.

»Spørger man familiens mor, har hun ofte en sanselig tilgang til haven, faderens svar kan handle om orden, mens børnene råber på gemmesteder og små kroge til huler. De ting skal forenes i en haveplan, og når det handler om et nyt hus, spiller rumopdelingen og herunder placering af skur og carport en stor rolle. Det gælder om at gøre de praktiske onder til aktiver, man kan skabe små hyggelige rum i. Dem er der oftest ingen af, når man bygger nyt, men det er dem, der gør, at man får noget ekstra ud af haven,« forklarer Lilly Ravn.

Hun kalder samtidig de nødvendige skure og carporte for »positive forhindringer«. Brug vi vores fantasi og placerer carport, skure og hegn hensigtsmæssigt, får vi fantastiske rum som rammer om små opholdspladser med blomster, buske og smukke belægninger. I den sammenhæng er det vigtigt at udnytte verdenshjørnerne optimalt, så solen lukkes ind i rummene, og soleskende planter som roser, krydderurter og blomstrende stauder kan trives og skabe miljø.

Haven er altid det sidste, der skal laves, og tit er alle pengene gået til huset. Derfor gælder det om at prioritere opgaverne omkring huset.

»Det optimale er at få tegnet haven samtidig med huset. Så sikrer man, at hus og have bliver en helhed, og rummene hænger sammen ude og inde. At det indendørs alrum har en udvendig udgave, lige uden for terrassedøren.

Skurene er med til at give de udvendige rum, der kan opfylde familiemedlemmernes krav, og derfor er det vigtigt at vide, hvor de skal placeres. Men man bør altid starte med placering af rumdannende elementer som hæk, skure mv. og dernæst etablere havens gulv, dvs. belægning og græs. Mange vælger bøg som afskærmning mod vej og nabo. Den er god på de fleste jordtyper, den beholder bladene om vinteren, og den er billig. Taks er også et fantastisk smukt stedsegrønt valg, men noget dyrere,« fortæller haveeksperten.

Ligesom hun anbefaler, at nybyggeren får hjælp til at placere skur og carport, mener hun også, nybyggeren har stor glæde af at få gode konkrete råd omkring stier og terrasser.

»Mange får lavet et motorvejslignende stisystem omkring huset, som slet ikke er nødvendigt. Det skal ikke være en stor parkeringsplads for møbler, men må gerne inddeles i mindre rum med planter omkring og ligge i forlængelse af soveværelse og alrum, så der er

sammenhæng mellem rum i hus og have. Har man tillige mulighed for en morgenterrasse i øst, kan man med fordel lave en lille terrasse der. Og er man æstetiker, bør man gøre sig nogle overvejelser omkring indgangspartiet. Det er her, du kommer hver dag året rundt, og det er her, gæster får det første indtryk af huset og haven,« lyder rådene fra havearkitekten.

boligen@berlingske.dk

KOM GODT I GANG MED HAVEN

Der er nok af opgaver at gå i krig med, når håndværkerne har forladt byggepladsen og bygherren kan flytte ind. Læs her, hvordan havearkitekt Lilly Ravn foreslår, at du prioriterer opgaverne:

1. Start med havens væg og gulv. Brug hække, buske eller hegn og formgiv belægningerne hensigtsmæssigt.

2. Placer carport og skur optimalt, så de danner rum.

3. På sat træer og buske, der kan danne læ og rum.

4. Lav en ønskedell over, hvad I kunne tænke jer i haven. Har I ikke råd til alle ønsker med det samme, kan I starte med at så billige morgenfruer. Det vigtigste er, at bedene bliver afsat, og at de spiller sammen med stier og terrasser.

Kilde: Lilly Ravn, Havearkitektgruppen / havearkitektgruppen.dk

SANSEHAVEN

Til øjet:

Sommerfuglebusk, solhat, voldtian

Til lugtesansen:

Lavendel, duftroser, floks

Til lugte- og smagssansen:

Krydderurter som timian, salvie, citronmelisse, mynte, oregano.

GODE RÅD OM RULLEGRÆS

Rullegræs er ubetinget den hurtigste vej til en grøn græsplæne. Løsningen er dyrere, end hvis du sørger for frøene. Til gengæld undgår du unødigt slid på dine nye gulve, hver gang familie og besøgende slæber jord og sten ind udefra. Læs her, hvordan du får en flot plæne på få dage.

1. Rullegræsblandinger fås i mange kombinationer. Tal med leverandøren om, hvad du har brug for. Behovet vil for eksempel afhænge af, om du har mange træer, der giver skygge, eller har børn, der spiller bold og slider på plænen.

2. Rullegræs kan lægges, når jordtemperaturen er omkring syv grader. Først dér er temperaturen høj nok til, at græsset kan bide sig fast i jorden.

3. Rullelaget skal være jævnt, bestå af 10-20 centimeter muld, fri for løse rødder og større sten. Underlaget skal luftes, fræses og tromles, inden græsset kan rulles på.

4. Hvis græsset skal i niveau med en flisebelægning – gangsti eller terrasse – skal jorden afrettes, så den er 2-3 centimeter under flisekanten.

5. Det er vigtigt, at græsrollerne først ankommer lige

inden, de skal bruges. De store tunge ruller bør stilles i skyggen. Vent med at vande rullerne, til de er lagt.

6. Nylagt rullegræs bør vandes lige efter tromling og så meget, at det er fugtigt på bagsiden. Vanding bør ske i dagtimerne for at undgå udtørring og den bør fortsætte i de efterfølgende cirka 14 dage, til græsset har bidt sig fast i underlaget.

7. De første 14 dage kan nylagt rullegræs skride lidt, når der bliver fugtigt under græsset. Undgå derfor at gå på græsset, indtil de første rødder har bidt sig fast.

8. Efter en uges tid bør græsset slås. Du bør gå forsigtigt på det og vente med at vande til efter glæsslåningen.

9. Vil du fravælge rullegræs og i stedet så græs, bør du vente til det tidlige efterår. Om efteråret stiger nedbørsmængden og fugtigheden i jorden, så frøene får de bedste vækstbetingelser.

Kilde: www.rullegræsset.dk

REGLER FOR SKUR OG CARPORT

Nedenstående er generelle retningslinjer for bygning af carporte og skure. Hver kommune har desuden en lokalplan, og den enkelte matrikel kan have servitut, hvis regler går forud for bygningsreglementet, og som boligejeren derfor bør tjekke.

1. Opførelse af småbygninger på samlet areal op til 50 kvm kræver ikke byggetilladelse, men skal anmeldes til kommunen, inden projektets start. Kommunen har herefter to uger til at reagere på anmeldelsen og eventuelt svare, at projektet kræver dispensation.

2. Anmeldelsen skal indeholde en beskrivelse af projektet samt målfaste tegninger, der viser beliggenhed af alle bygninger på grunden, afstand til skel m.m., og mere detaljerede tegninger af selve den planlagte bygning.

3. Carporten må bygges i naboskel, såfremt den inden for 2,5 m fra skel ikke bliver højere end 2,5 m over terræn.

4. Du må godt bygge i skel, hvis bygningen er højst 50 kvm, og det samlede byggeri i skel højst udgør 12 m.

5. Der må ikke være vinduer og døre mod skel.

6. Overskrider småbygningernes samlede areal 35 kvm, regnes det overskydende areal med til bebyggelsesprocenten, altså forholdet mellem grundstørrelsen og det samlede etageareal.

7. Selvstændige småbygninger eller skure som placeres nærmere end 2,5 m fra skel må ikke overstige 1,80 i højden.

8. På grunden kan opføres to småbygninger på hver højst 10 kvm og med en højde på under 2,5 m uden, at de skal anmeldes. Den indbyrdes afstand skal være mindst 2,5 m.

9. Hvis bygningen ligger nærmere skel eller sti end 2,5 m, gælder der nogle skrappe brandkrav til konstruktioner og materialer.

Kilde: Arkitekt og bygningskonstruktør Jesper Holm

Køb af hus eller lejlighed?

Total advokatbistand i topkvalitet til bundpris

Kr. 5000,-
incl. moms

Se mere på

www.advhoffmeyer.dk

Advokatfirmaet Jens Hoffmeyer

Rådhuspladsen 16 • 1550 København V.

3318 8300 • 2331 5525 (også weekend) • www.advhoffmeyer.dk

